

Landets kommuner

Deres ref.:

Vår ref.:

21/40600-8

Saksbehandler:

Trude Andreassen

Dato:

16.12.2021

Prøvesvar – endringer i praksis

Til landets kommuner og Regionale Helseforetak. Det bes om at brevet videresendes landets mikrobiologiske laboratorier

HelseDirektoratet og Folkehelseinstituttet anbefaler:

- Det er tilstrekkelig at smittesporing skjer innenfor arbeidstiden på ukedager.
- Oppfølging av positive prøver bør fortsatt gjennomføres i helgene.
- Laboratoriene bør fortsatt tilstrebe å svare innen 24 timer på prøver tatt av personer med symptomer (diagnostiske prøver)
- For prøver tatt for smittevernformål (f.eks. asymptomatiske nærkontakter, smittesporing, koronasertifikat, unntak fra karantene, bekreftelse av positive selvtester) kan svartiden utvides til inntil 48 timer.

Sammendrag

Rask tilbakemelding av positive prøvesvar for SARS-CoV-2 har vært svært viktig i pandemihåndteringen. Samtidig bruker laboratoriene mye ressurser på å varsle kommunelegene, og kommunene bruker mye ressurser på å motta varslene, og på å være tilgjengelig. Det er nå behov for en endring i praksis, som fortsatt sikrer at informasjonen kommer frem til kommunelegen for rask iverksettelse av smittesporing rundt enkelttilfeller.

Bakgrunn

HelseDirektoratet har i samarbeid med FHI gjennomgått dagens situasjon og behov.

En vesentlig flaskehals gjennom hele pandemien, og spesielt ved mange positive prøver, har vært å formidle analysesvar fra laboratoriet til kommune. I mangel av nasjonal fellesløsning for dette har enkelte laboratorier sett seg nødt til å finne alternative metoder, da utringing av positive prøvesvar til mange forskjellige kommuner flere ganger om dagen samt på kveldstid har blitt en umulig oppgave. En løsning har vært oversendelse av krypterte lister med alle tilfeller til kommunelegen eller smittevernlegen, til avtalte tider. En annen løsning har vært

HelseDirektoratet

Avdeling spesialisthelsetjenester

Trude Andreassen

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4, Oslo • Tlf.: (+47) 47 47 20 20

Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helseDirektoratet.no

automatisert SMS til smittevernlegen om at nye tilfeller er lagt til for aktuell kommune i laboratoriets sikre svarportal. Det anbefales at laboratoriene og kommunelegene sammen finner kommunikasjonsformer som støtter opp under sikker, rask og effektiv informasjonsoverføring.

Forlenget svartid kan ha betydning for smittevernoppfølging. Likevel vurderer Helsedirektoratet og FHI at det er tilstrekkelig at laboratorier og kommunen tilpasser svartid og oppfølging etter kapasitet. Vi legger da til grunn at den som mistenker seg smittet og har positiv selvtest eller symptomer før PCR-test, forholder seg til aktuelle regler for isolasjon og karantene frem til svar på PCR-analysen foreligger.

Med dagens nivå av smittespredning vurderer Helsedirektoratet, med råd fra FHI, at covid-19 IKKE lenger er et utbrudd der hvert tilfelle krever umiddelbar håndtering «uten opphold i tid». Covid-19 er nå ikke varslingspliktig for andre tilfeller enn ved dødsfall.

Meldeplikt

- For melding til kommunelegen er det nå tilstrekkelig at laboratoriet – på vegne av rekvirerende lege og etter avtale med kommunen - sender oversikter med analysesvar daglig. Uten nye analysesvar daglig avtales overføring nærmere. Dette skjer i tillegg til ordinær besvarelse til rekvirerende lege, med kopi til MSIS.
- Laboratoriet kan sende oversikt direkte til kommunelegen.
- Legen skal fortsatt sende MSIS-klinikermelding Dette gir alle aktører i meldingsforløpet tilstrekkelig og nødvendig informasjon.

Denne vurderingen er gjort med utgangspunkt i den pressede pandemisituasjonen der det er behov for å forenkle meldeplikten for leger og laboratorier.

MSIS-forskriften regulerer melde- og varslingsplikter for smittsomme sykdommer. Covid-19 er en meldepliktig sykdom. § 2-1 regulerer meldeplikt for legen. Legen skal melde til kommunelegen og til FHI. § 2-3 regulerer laboratorienes meldeplikt. Laboratoriet skal melde til MSIS (FHI) og rekvirerende lege som ofte vil være kommunelege som ansvarlig for kommunes TISK. § 2-2 gjelder formkrav til melding etter § 2-1 og 2-3. FHI har fått delegert myndighet til å fastsette formkrav for meldingen, og endringen i meldingsform omtalt ovenfor er forankret i dette.

Oppslag i MSIS-labdatabase

Det er utviklet to ulike oppslag i prøvesvar i MSIS-labdatabase som smittesporingsverktøyene kan ta i bruk.

1. Oppslag på enkelttilfeller (Fiks prøvesvar)
2. Oppslag (lister) på kommunetilhørighet (basert på bostedsadresse, rekvirentadresse, eller laboratoriets adresse)

Per i dag har kun Fiks smittesporing tatt i bruk oppslag på enkelttilfeller, punkt 1. Det er ingen av smittesporingsverktøyene som har laget løsning for å ta i bruk API i Fiks prøvesvar for å gjøre oppslag på lister over prøvesvar for kommuner, punkt 2. En utvikling av mulighet for å ta i bruk denne funksjonen vil bidra til enklere informasjonsdeling fra laboratorier til kommunelegen,

direkte i smittesporingsverktøyene. Slik funksjonalitet vil kunne erstatte utsendelse av lister fra laboratoriene til kommunene, som beskrevet over. Overføringen av opplysninger i denne løsningen er i tråd med smittevernloven § 2-2 åttende ledd, hvor kommunelegen krever opplysningene utlevert for å kunne iverksette tiltak eller for å få oversikt og kontroll i egen kommune.

Ny meldingsgang som beskrevet over, berører ikke varsling av utbrudd i og utenfor helseinstitusjon, som beskrevet i MSIS-forskriften § 3-3 og § 3-4.

Folkehelseinstituttet endrer sin rådgivning og informasjon på sin nettside i tråd med innholdet i dette brevet.

Vennlig hilsen

Johan Georg Røstad Torgersen e.f.
direktør

Trude Andreassen
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:

Kontaktperson

FOLKEHELSEINSTITUTTET
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET
Helsedirektoratet
Landets statsforvaltere

Utbrudd Utbrudd
Krisestab HOD
Siri Helene Hauge
Beredskap @helsedir.no

Mottaker

Kontaktperson

Adresse

Post

De regionale
helseforetakene
Landets kommuner